

Arbeid med kommunens samfunnsdel

Oppsummering involvering i mars/april

Involveringsrunde

- Workshop 21. mars
- Involvering april:
 - Folkemøter – Sørli, Tunnsjøen, Nordli (samfunnsdel+legesamarbeid)
 - Digitalt folkemøte på Teams (samfunnsdel + legesamarbeid)
 - Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse – involvering helsetunet
 - Ungdomsrådet, samt besøk til begge ungdomsskolene
 - Dagmøte for eldre og personer med funksjonsnedsettelse
 - Ledersamling
 - 11 møteplasser, ca. 200 personer
- Ny workshop 2. mai

Fra workshop
21. mars

Satsings-område	Bolig	Rekruttering/ Ungdom	Infrastruktur	Tilflytting/hindre fraflytting Positiv befolkningsutvikling	Gode/forsvarlige helse- og omsorgstjenester	Lierne som utmarks- og landbruks- kommune	Tidlig innsats	Informasjonsstrategi
Hvorfor	Kan gi flere innbyggere Relevante boliger til ulike grupper: Ungdom Voksne Familier Aldersvennlige Skape et levende boligmarked	Kan gi flere innbyggere Få ungdom hjem Skape utviklingsmiljøer Bedre kommuneøkonomi Besette stillinger/unngå vikarbyrå Sikre rett kompetanse til både offentlige og privat	Redusere ulemper for lange avstander Muligheter for arbeidsplasser overalt Styrking av beredskap	Sikre at Lierne består som egen kommune Tilgang på arbeidskraft Opprettholde tjenestetilbud Genererer vekst	Gevinster med forebygging Sikre fagkompetanse/utvikling Utviklingskultur	Bevare gårdsbruk	Bo- og blilyst Fra vugge til grav Skape et varmere samfunn	Lykkes med samskaping Forankring og dialog
Hvordan jobbe for å lykkes?	Husbanken – virkemidler Bygdevekst – prioritering Samskaping mellom flere aktører: Kommune Bygdevekst Næringsliv Lierne utvikling Lærlingesatsing Fleksibilitet og utvikling i egen organisasjon Tidlig innsats Kontorfellesskap Få lokale banker med på distriktssatsing Kompetanseheving Kommunikasjon	Samskaping mellom flere aktører: Kommune Bygdevekst Næringsliv Lierne utvikling Lærlingesatsing Fleksibilitet og utvikling i egen organisasjon Tidlig innsats Kontorfellesskap		Heltidskultur Rekrutteringsstrategier Kompetanse-utvikling TØRN-prosjekt Bolig/Husbank-samarbeid Innbyggerfordeler Overbemanning	Velferdsteknologi Heltidskultur Kartlegging av behov (f. eks rehab) Informasjon (kommunikasjonsstrategi) Folkehelsesatsing – hjelp til selvhjelp		Sette mer ressurser på forebygging fremfor brannslukking Overbemanning Dialog	Kommunikasjon alle veier Tidlig innsats

På folkemøtene har vi diskutert følgende tema
(i tillegg til legesamarbeid):

Bolig

Rekruttering
og
kompetanse

Flere Li-bygg

Aldersvennlige
samfunn

Areal

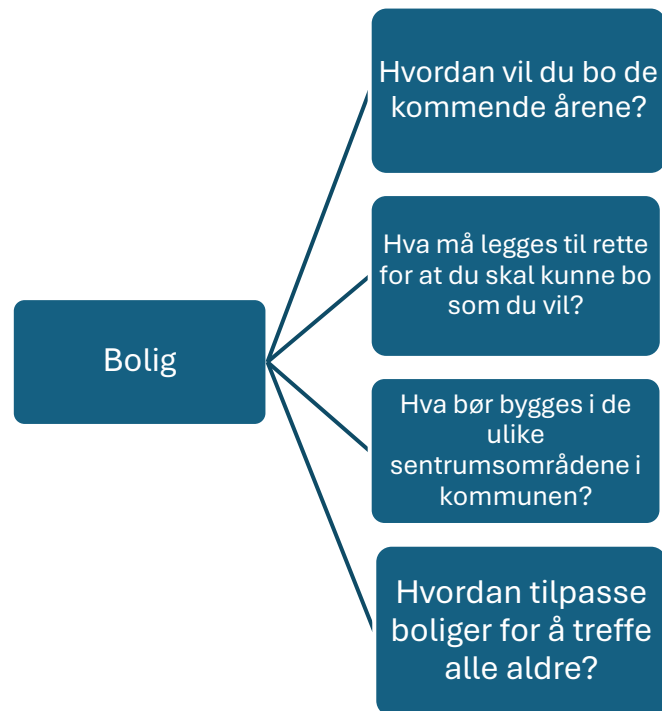
Samskaping

Samarbeid
med andre

	Dagmøte	Sørli	Nordli	Tunnsjøen	Digitalt folkemøte	
Barn og unge		6	11	5	1	23
Helse- og omsorgstjenester	7	14	16	9		46
Bolig	6	9	8		1	24
Næringsutvikling	3	8	10	2		23
Rekruttering og kompetanse		5	7			12
Samfunnssikkerhet og beredskap	2	3	2	1	1	9
Samskaping		3				3
Aldersvennlige samfunn	6	3	3			12
Fritid, natur og kultur		3	6	2	1	12
Flere innbyggere	1	9	2	1	4	17
Samarbeid med andre		1	1			2
Infrastruktur	1	5	1	2		9
Tidlig innsats						
Universell utforming						
Klima og miljø						
Bosetting og integrering	3	7	9	2	3	24

Satsingsområder – bolig

Et levende boligmarked er viktig for å gi rom for folk som ønsker å bo i Lierne

Oppsummerende kommentar	Stort engasjement i alle folkemøter. Pokes på behov for en tilrettelegging i alle aldersgrupper, fra utleie til ungdom, godt tilrettelagte muligheter for å bygge bolig, virkemidler for å skape vekst, samt ulike varianter av boliger for eldre – aldersvennlige boliger/leiligheter samt utvidet omfang av omsorgsleiligheter
Eksempel på tiltak som er beskrevet: • Attraktive	Kombifelt (mange som foreslår dette) Borettslag (mange som foreslår dette) Livsløpsboliger/aldersvennlige boliger Attraktive tomter Gratis tomter (kommunale)
Merknader	Viktig med kombinasjon av tiltak for å stimulere til variasjon. Finne tiltak som kan gi hjelp i hjemmet. Viktig å kartlegge hvordan det ser ut i dag – prøve å få kartlagt muligheter for å sette fart i boligmarkedet.
Verktøy	Bygdevekst Husbanken Lierne utvikling

Satsingsområder – flere Li-bygg

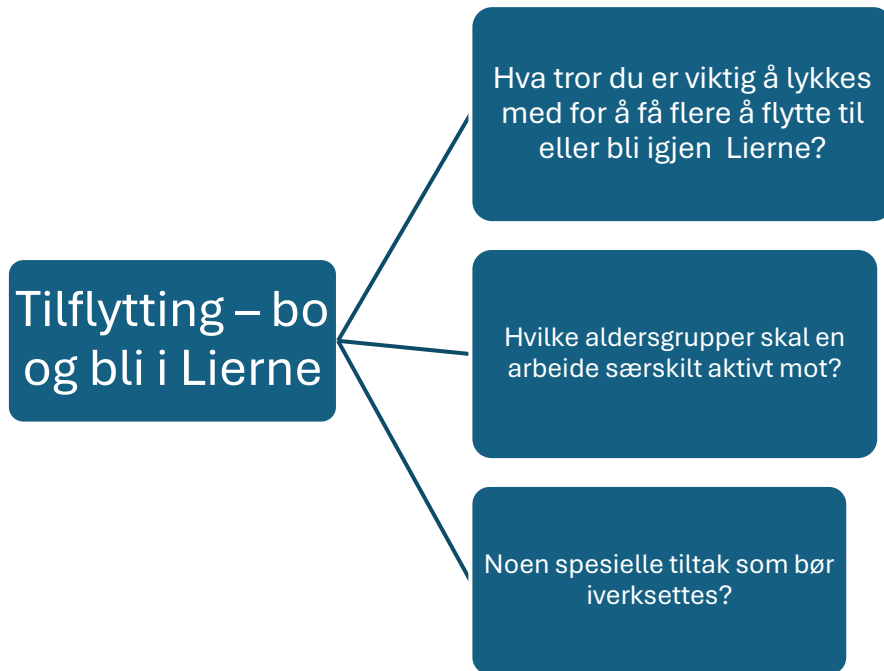
Vi ønsker flere som flytter inn enn som flytter ut i Lierne

Oppsummerende kommentar	Stort fokus og engasjement på alle folkemøter, særlig på det digitale folkemøtet. Fokusgruppe – personer i etablererfase/barnefamilier
Eksempel på tiltak som er beskrevet:	Økonomiske virkemidler: Redusert/gratis barnehagesatsNedskrivning studiegjeldRedusert skatt/fjerne formueskattBillig husleieLønntilskudd Øvrige virkemidler: Heltidskultur/heltidsfokusFleksible arbeidsplasserNæringsutviklingBygge opp gode fagmiljøer, f. eks NaturportenOmdømmebyggingGod flyktningepolitikkFritidsaktiviteter og møtearenaerGode kommunale tjenesterInnbyggerfordeler, f. eks jakt og fiskeInfrastruktur – bredbånd, mobil, vei
Merknader	Viktig at kommunen fortsatt har et godt omdømme – fokus på informasjon og inkludering
Verktøy	Mange varianter av tiltak som kan ses i sammenheng med bygdevekstpilot og/eller Lierne utvikling

Satsingsområder – flere Li-bygg

Vi ønsker flere som flytter inn enn som flytter ut i Lierne

Merknad digitalt folkemøte	
Oppsummerende kommentar	På det digitale folkemøtet kom det mange gode og konkrete innspill hvordan kommunen (i samarbeid med Lierne utvikling) må jobbe for å få flere å flytte og bo i Lierne
Eksempel på tiltak som er beskrevet:	Ekstremt viktig å legge til rette for et godt og fleksibelt boligmarked. Må synliggjøre stillinger – bli mer offensiv i rekrutteringsarbeid: • Hvordan jobbes det med de som ikke ble innstilt til en jobb?• Synliggjøre at vi ønsker folk hit• Nysgjerrighet hva folk gjør• Kartlegginger• Viktig at folk som funderer på å flytte hit og de som bor her føler seg verdisatt.• Kommunens stillinger må gjøres mer attraktive – annonser/heltid, ++• Gi det lille ekstra til de som vil flytte hit (goder, bonus, ++)
Merknader	Viktig at kommunen fortsatt har et godt omdømme – fokus på informasjon og inkludering
Verktøy	Mange varianter av tiltak som kan ses i sammenheng med bygdevekstpilot og/eller Lierne utvikling

Satsingsområder – Arealbruk

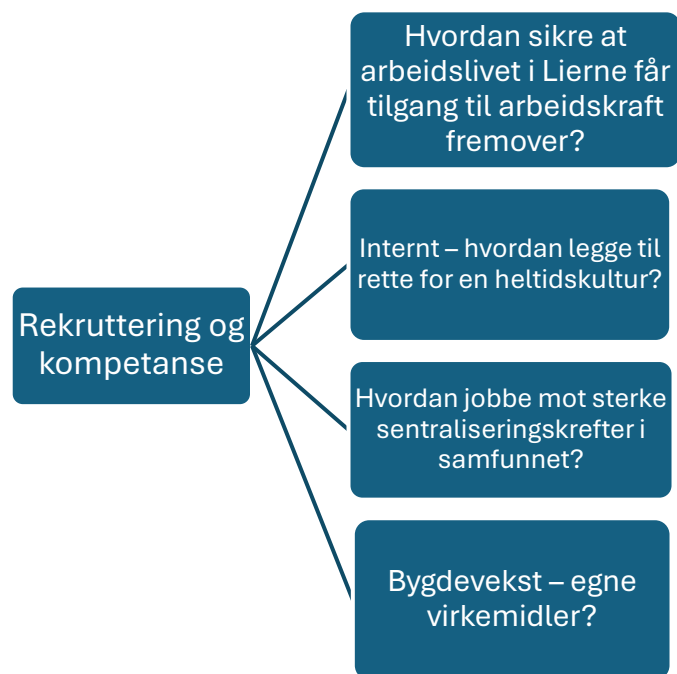
Hvordan legge rette for en bærekraftig arealbruk som samtidig er med på å utvikle Liernesamfunnet?

Oppsummerende kommentar	Variierende innspill knyttet til arealbruk, f. eks når det gjelder hyttebygging. Liten støtte til vindkraft, men flere som uttrykker vannkraft som en mulighet.
Eksempel på tiltak som er beskrevet:	Boliger/hytter: Kombinasjonsfelt (kommer fra flere, men enkelte mener dette skal være adskilt). Kraft: Mange innspill som støtter å utnytte vannkraft. Stor motstand til vindmøller. Et forslag til atomkraftverk. Motorferdsel: Lierne kommune skal være positiv til motorferdsel i utmark – utrede frikjøringsområder? Infrastruktur: Sykkelveier/sykkelstier Økonomiske virkemidler: Tilskudd til landbruk
Merknader	Lierne kommune bør si noe om holdning/strategi for hyttebygging fremover, det spriker fra gruppene om en skal holde igjen eller være offensiv. De fleste peker på at Lierne kommune fortsatt skal satse på hyttebygging.
Verktøy	Arealstrategi inn i samfunnsdelen?

Satsingsområder – rekruttering og kompetanse

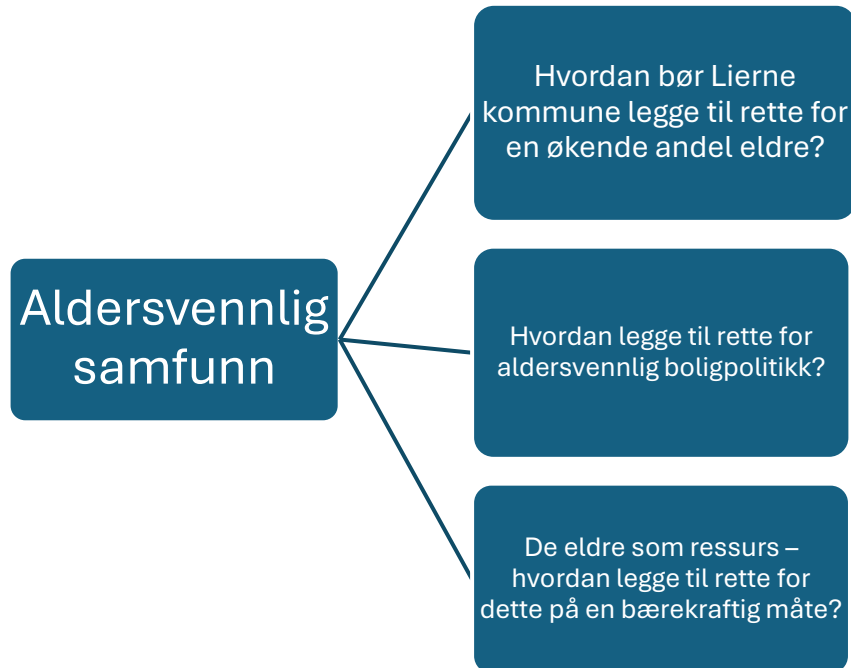
Stort behov for å sikre rekruttering og rett kompetanse til fremtidens arbeidsliv

Oppsummerende kommentar	Mange tiltak her som henger sammen med andre områder, f. eks flere Li-Bygg.
Eksempel på tiltak som er beskrevet:	Økonomiske virkemidler: Lønnstilskudd/bonus Nedskrivning studiegjeld Barnehageplass/barnehagesatser ROT- og RUT-avdrag (bygdevekst) «Lierne-goder», f. eks jaktkort Arbeidsplasser: Profesjonalisering av rekrutteringsarbeid Heltidskultur Omdømmebygging: Informasjon på skolene God på sosiale medier Direktekontakt mot enkelte målgrupper Boligtiltak/boliger til arbeidsfolk Lierne kommune bør være god på å legge til rette for et bærekraftig landbruk Sosiale møteplasser
Merknader	Må jobbe for å beholde god beredskap – politi, ambulanse, lege, brann
Verktøy	Bygdevekst, Lierne utvikling

Satsingsområder – aldersvennlige samfunn

Aldersvennlige lokalsamfunn handler om å gjøre samfunnet i stand til å møte mulighetene og utfordringene knyttet til en aldrende befolkning.

Oppsummerende kommentar	På dagmøtet og folkemøtene var det stort engasjement innenfor dette området. Høy gjennomsnittsalder i deltakergruppene på de møteplassene.
Eksempel på tiltak som er beskrevet:	Kommunale tjenester: Gode helse- og omsorgstjenester Legekontor i Lierne Bolig: Bofellesskap Tilrettelagte boliger/omsorgsboliger Viktig å kunne bo «hjemme» lengst mulig, men bra med et alternativ hvis en vil flytte fra sitt hus. Samskaping: Eldre som bistår i frivillig arbeid Bruke de gamle som ressurs Ordninger/system hvor gamle kan få hjelp med dagligdagse gjøremål Ambulerende vaktmestertjeneste Utvikle fleksibel transport Kulturaktiviteter og gode møteplasser
Merknader	
Verktøy	

Satsingsområder – Samskaping

Hvordan kan kommunen ta i bruk samskaping som metode for lokalsamfunnsutvikling?

Samskaping

Hvordan kan kommunen sammen med innbyggerne skape et livskraftig samfunn i fremtiden? kommende årene?

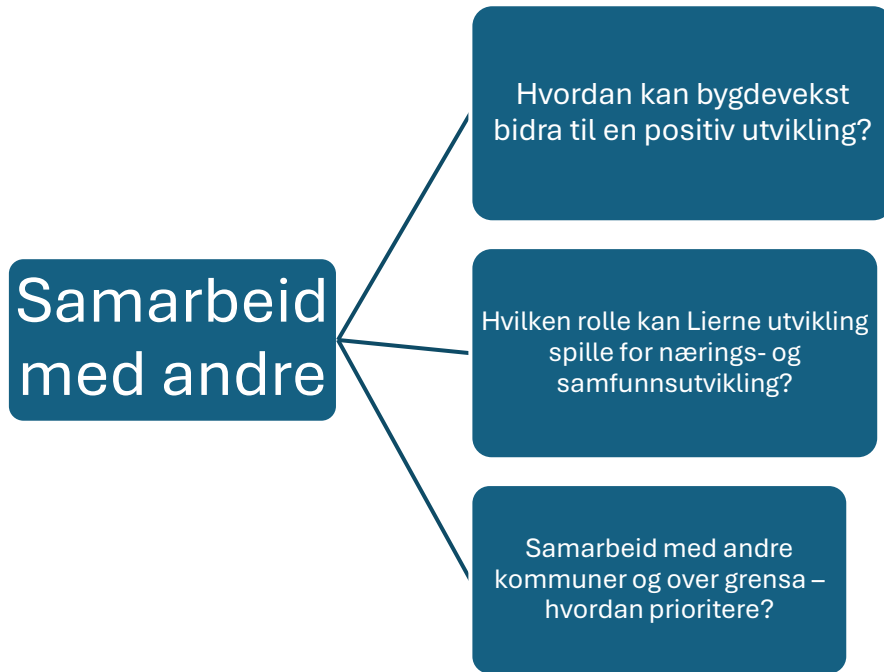
Hvordan stimulere til at frivilligheten fortsatt er aktiv i Lierne?

Forslag til aktiviteter og prosjekter som er egnet til samskaping mellom kommunen, innbyggerne (og næringsliv)??

Oppsummerende kommentar	
Eksempel på tiltak som er beskrevet:	Skape gode arenaer slik at det fortsetter å være attraktivt å hjelpe til. Arbeidstrening for ungdom Involvere skolene i lokalsamfunnet Støtte bedrifter som ansetter ungdom Fokus på dugnadsånd Støtte til grendehus Bruke Namas som tjenestetilbyder
Merknader	
Verktøy	

Satsingsområder – samarbeid med andre

Lierne kommune trenger å samarbeide med andre for å ivareta sine oppgaver

Oppsummerende kommentar	
Eksempel på tiltak som er beskrevet:	Samarbeid over grensa: Ble med i samarbeid mellom Trøndelag og Jämtland Samarbeid mellom kommuner: Satsing på bygdevekst i Indre Namdal Samarbeid innad: Sammen med Lierne utvikling utvikle Liernesamfunnet i samhandling med innbyggerne.
Merknader	Kommet innspill på at en skal beholde mest mulig tjenester alene for å forhindre fraflytting.
Verktøy	Bygdevekst Lierne utvikling G

Verktøy som kan bistå til utvikling

Bygdevekstpilot

Lierne utvikling

Ungdommenes
stemme.....

Kommuneplanens samfunnsdel - 2035

Hvor tror du at du er om 10 år, og hva jobber du med?

Hva skal til for at du skal flytte til Lierne igjen etter at du er ferdig med utdanning?

Hvis du bor i Lierne – hvor og hvordan vil du bo?

Er det noe du savner som ungdom som Lierne kommune bør legge til rette for?

Areal – hva tenker dere om:

Snøscooterkjøring
Utbygging av kraft (vann/vind/annet)
Hyttebygging

Oppsummering ungdom

Stor enighet i de tre gruppene som har vært involvert

- Hvor skal de bo og jobbe i fremtiden?
 - Nesten alle signaliserer at de tror/vet at de skal flytte hjem til Lierne i fremtiden (veldig godt utgangspunkt)
 - Behov for jobb og bolig
 - De fleste ser for seg å bo der de har vokst opp
- Areal:
 - Positiv til vannkraft, ikke vindkraft
 - Ønsker at kommunen fokuserer mer på boligbygging enn hyttebygging. Boligbygging betyr flere innbyggere.
 - Ønsker at snøscooterkjøring utvikles i fremtiden, helst med friåkningsområder
- Ønskes flere møtearenaer for ungdom

Fra ledersamling 24.-25. april:

Hvilke er de største utfordringene i kommunen for Lierne kommune de kommende årene?

Først og fremst: FOLK....

Arbeid og rekruttering:

- Mindre yrkesaktiv alder av folk/flere eldre
- En del innbyggere som ikke har jobb i Lierne (bor i Lierne arbeider bort), derav også mindre folk som kan ta del i lag- og foreninger
- Rett arbeidskraft og nok arbeidskraft - Være attraktiv på jobbmarkedet

Økonomi:

- Viktig å tenke på spiraleffekter – innsparinger kan gi korte effekter men som blir dyrt i et langsiktig perspektiv.
- Generell økning av prisnivået er en utfordring
- For lave budsjett på vedlikehold på kommunale bygg og veier og vi får etterslep . Budsjettene øker ikke, men prisnivået går opp og vi får gjort mindre pr. krone. Mange eldre bygg som trenger betydelig vedlikehold (etterslep). Vi står foran betydelige kostnader på oppgradering av bruer på kommunale veier
- Høye forventninger hos brukerne...

Annet:

- Boligtiltak – få et levende boligmarked for alle aldre

Hvordan kan Lierne utvikling jobbe for å hjelpe oss i kommunen med utfordringer vi står ovenfor?

- Hjelp til å rekruttere personer til å flytte til og/eller jobbe i Lierne
- Kompetansebehov – viten om det til Lierne utvikling
- Etterspørsel/Behov

-
- **Hva bør prioriteres i bygdevekstpiloten de første to årene**
 - Øke boligbygging og utvikle nye boligtilbud
 - Øke rekruttering av relevant arbeidskraft
 - Boligutvikling for å frigjøre attraktive eneboliger for potensielle tilflyttere
 - Tilrettelegging for produktive ungdommer i landbruket (hjemflyttere)
 - Individrettede tiltak (kartlegging første året)
 - Arbeidsfellesskap
-
- **Prioritering av satsingsområder i samfunnsdelen**
 - Aldersvennlig samfunn.
 - Tilflytting
 - Rekruttering
 - Opprettholde gode oppvekstsvilkår
 - Folkehelse og livsmestring
 - Prioritere frivilligheten
-
- **Prioritering av tiltak – 2-3 per satsingsområde**
 - Boliger for alle aldre (utleieboliger).
 - Rekruttering/kompetanse flere libygg.
-